

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

AQUEST NUMERO 10 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA
NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITG, NÚM. 20, BOTIGA
BARCELONA

PREUS DE SUSCRIPCIÓ:
Fóra de Barcelona cada trimestre: ESPANYA, pessetas 1'50.-EXTRANGER, 2'50

TORNANT DEL CONGRÉS EUCARISTIC

— Ab franquesa, Paula: ¿t'ha agradat veure el Congrés?
— Sí; però'm sembla que més m'hauria agradat La Corte de Faraón.

LA JOVE AMÈRICA...

¿No parlavem d'Amèrica en l'article anterior, ab motiu de la vinguda a Espanya d'en Porfirí Díaz? La casualitat d'una troballa me fa parlar avui encara d'Amèrica. Veureu, veureu...

En els grans ports d'Espanya, els vapors, curulls d'emigrants, salpen cap a Amèrica. Poc a poc, com a sediments d'humanitat que se superposen, aquelles gentades produeixen una casta nova en el continent nou. Així com els conqueridors d'un territori hi constitueixen la casta aristocràtica i dominadora, els bracers immigrants hi constitueixen els plebeus, la nova forma de l'esclavitud. El drama de l'emigrant pobre es aquet: es la descalificació social d'un home, es la seva degeneració en individu d'una sub-especie; avesat a la convivència casi plena de totes les castes en les nostres terres europees, ont els segles han operat a la fi una certa solidaritat social de cada dia més intensa, l'emigrant pobre's trobava extrany en aquell nou *ambiant humà*. Se trobava pària, sense la més mínima partícula d'intervenció, de coparticipació en el món nou ont li toca viure.—Tal es la tragedia social de les repúbliques ultramarines.

Per això el socialisme es tan plenament europeu. El socialisme, com a símptoma social, revela que l'integració de les castes en un sol bloc nacional està a punt de ferse, després dels anys de fusió treballosa en el gresol de les ciutats. L'obrer, entre nosaltres, es ja un poder, té quasi una inviolabilitat, consagrada tàcitament per l'instint dels que senten que'l pervenir es de la casta ahir desheretada, avui, a punt de reivindicar la seva part d'herència. Hi ha com una mena d'inexpressa llei de jurisdiccions en favor de l'obrer, llei que fa impossible fins a les més extremades odiositats burgeses d'Europa l'atac descarcat al proletari. Les nostres burgesies recorreran al tartufisme, a la simulació d'un obrerisme que no senten, a l'hipocresia de les reformes socials, del socialisme catòlic, especie de *serum* contra el socialisme de veritat; recorran a tot això que'l meu gran amic Jaume Brosa ne deia *pòlisses de segur contra la pedregada*. Però són ja incapasses, a Europa, de la franca y oberta lluita social.

En les terres encara no ben poblades, en cambi, aquella integració de castes tardarà molt a ferse. Me direu que precisament el camp experimental de les reformes socialistes han estat les colonies angleses d'Oceania, singularment la Nova Zelandia. Però això ha exigit

tota una legislació prohibitiva que posés traves a l'immigració, excludintne els miserables y les rasses proscrites.

La guerra del Transvaal, tan poc coneguda de la generalitat en les seves causes, es un episodi d'aqueixes lluites socials. Es la resistència dels *boers*, o sia dels connaturalisats (rassa predominantment holandesa) a admetre en l'integració dels drets civils y polítics als *uillanders*, als immigrants, rassa predominantment anglesa. La victòria d'Anglaterra es, en el fons, una victòria del socialisme contra el nacionalisme.

Darrerament, a l'Argentina, aqueixa qüestió social va pendre proporcions singularment considerables. L'obrer trashumant, la carn d'emigració, naturalment desproveïda de sentit col·lectiu, de coesió, de solidaritat, es inferior a les nostres masses de proletaris europeus, que s'han format lo que'n diríem al seu privatiu sentit nacional, convertint en poder immens y fins en riquesa les seves energies associades, en la progressió geomètrica dels esforços mancomunats. Lo que un temps fou l'anarquisme, aquell simplicitisme ideològic, propi d'intel·ligències infantils y primerenques, aquella religiositat sentimental, visionaria, va cedint avui a la coneixença de més complicades idees socials y econòmiques. En les societats obreres europees l'anarquisme's va extingint, a mesura de l'ascens intel·lectual del treballador y del seu gradual associacionisme.

En cambi en les terres d'Amèrica, darrerament, el terrorisme social va iniciar la repetició dels atentats comesos un dia a París y a Barcelona. Quan més forta es l'hostilitat que les idees troben en el medi ont s'expandeixen, més forta es l'agressió dels seus fanàtics. Si s'arriba a desesperar de que jamai triomfi, s'arribarà també a la destrucció negativa, infeconda, brutal. Això es una llei de guerra; es la proporció de la defensa a l'atac. El motiu de que a Rússia les aspiracions liberals esdevinguessin al nihilisme està, sobre tot, en la resistència d'aquella irreductible y arcaica societat.

Les societats del Sud-Amèrica són producte d'una formació política y social apressada. No hi ha hagut el transcurs de la necessària evolució. Y la barbarie primitiva ressorgeix d'en tant en tant. ¿Ne volem una mostra horrible, un document que bastaria a la deshonra d'un poble? A Europa es poc conegut, y, pera honra d'Europa, mereix esserho. Aquí'l tenni: es una proclama a la joventut argentina, poc després de la bomba tirada en el Teatre Colón, de Buenos Aires.

JUVENTUD ARGENTINA

¿Quién de nosotros será tan cobarde para no correr en defensa de la vida de sus padres, el honor de su nombre, la tranquilidad de su hogar?

¿Permaneceremos indiferentes ante crímenes nefandos, á la espera de ser defendidos por policías impotentes?

Juventud argentina: juventud patriótica: la sangre alevosamente derramada anoche en el Teatro Colón reclama venganza!

Juventud heroica, bautizada con sangre en los últimos días de Mayo por esos mismos criminales: incorporaos y corramos á las prisiones á masacrar todo anarquista!

¡A lincharlos! ¡A lincharlos! ¡A lincharlos!

Cumplamos nuestro deber de defender la sociedad en que vivimos; que no quede un solo criminal con vida, hagamos la San Bartolomé de la Anarquía en Buenos Aires!

No haya debilidades sentimentales: ¡La muerte! ¡La muerte, por la espalda, á traición si es posible, como ellos lo hacen, arrojando bombas destructoras al cuerpo inmaculado de inocentes criaturas!

La policía no descubrirá el responsable de tan salvaje crimen. Matemos todos los anarquistas y estaremos seguros de haber hecho justicia en el autor.

¡En nombre de la Patria!

¡Corramos á matarlos!

EL COMITÉ DE SALUD PUBLICA

Local donde hay anarquistas:

Depósito policial de la calle de Sáenz Peña, 269.

En la Prisión Nacional están Radowisch, el asesino de Falcón, y Karachini, el del crimen anarquista frustrado.

Esta noche, á las 9'30, en la plaza Libertad.

Ja veieu fins a quin punt aquesta idea de joventut, que aquí indica els afans més vius de renovació moderníssima y els refinaments de la cultura, indica, en aquelles societats mitg-ivals la persistència de les barbaries de bosc. Allí la joventut se troba encara en el bell temps de les *Vespres sicilianes*, y a un nivell més baix que les turbes parisenses del Setembre de 1792, ja que aquestes improvisaren una ombra de tribunal a les presons dels aristòcrates,

mentres aquells volien un linxament com el de les societats primitives de certs Estats embrionaris de Nord-Amèrica.

Es curiós! Aquets instints avui no s'observen ja més que en les dues societats humanes que semblen els dos extrems de l'evolució: en els *pogroms* de la vella Rússia, renovadors de les matances mitg-ivals de jueus, y en aquets linxaments de la jove Amèrica. Y es que precisament la decrepitut d'un sistema y l'infancia

d'una nacionalitat coincideixen, així com coincideix el nen ab el vell xaruc.

Ah, la jove Amèrica! Terra d'entranyes encara no ben obertes a l'exploació, s'hi ha format una nació de burgesies, d'homes *aspres al guany*, que diuen els francesos; humanitat de classes mitges, ont no hi ha encara aristarques y ont els plebeus són els darrers vinguts, no integrats encara en la nació, en la vida comunal.

Y així, mentres les joventuts hi senten despertar-se en el fons del cor el *gaucho* originari, vagament domat, els governs arriben a dictar lleis socials com la que ara hi regeix; y mentres se fa venir d'Europa conferenciants com l'Anatole France, s'arriba a prohibir com a pecaminosa la venda de les obres de Tolstoi, o del mateix Anatole France...

Amèrica y Rússia... Una infància y una vellesa... Per això els estudiants americans escriuen aqueixes proclames d'assassinat, y els estudiants de Rússia, amarats d'europeisme en les universitats occidentals, tenen l'heroisme d'una Carlota Corday o d'un Escèvola contra les figures de la tirania eslava.

GABRIEL ALOMAR

El Congrés Eucaristic

L'expressió va ple de congressistes d'abdos sexes. Marxen animats com si fessin una anada a Montserrat; volen que'ls viatgers que no més anem a Madrid per obligació sapiguem que ells hi van per devoció, y, per si no se'ls conegué a la cara la seva condició de congressistes, ho diuen a crits y ensenyan la medalla.

No'n tenen prou ab l'exteriorisació de la seva gatzara de congressista, sinó que s'aprofiten pera fer *acció catòlica*, y, per aquestes colles de cristians de nom, fer *acció catòlica* vol dir insultar grollerament als pobres venedors de diaris que a les estacions criden *El País y España Nueva*; fregar pels massos de tothom *El Universo y El Correo Español*, y cridar desafortadament que si els anticlericals volen destorbar, ells hi van *disposats a tot*.

L'aspecte dels que van a Madrid ab la medalleta no es pas la d'uns mansos anyells que vagin a les pacífiques tasques d'un Congrés Eucaristic, sinó la d'uns braus guerrers que marxem a la conquesta de la Terra Santa.

A l'arribar a Madrid, per fortuna, tots aquets entusiasmes se fonen com un borrelló de neu. Els porten a remades als hostatges abans preparats, y allà, entre desconeguts, als que la medalla salva de tota discussió, no gosen piular, y després de rentarse la cara se llensen a vagar pels carrers de Madrid fets uns perfectes *isidros*.

Ells caminen badoquejant, mirant els gallarets dels carrers y les penjarelles dels balcons; elles van avergonyides, perquè mentres els alegres madrilenys omplen de flors a les airores filles de Madrid, que passegan orgullosos ses carns exuberants, repartint somriures ab sos llavis petoners y fent posar les pells de gallina ab ses mirades provocadores, elles, les pobres congressistes, arrosseguen sos cossos mal coberts de pell caiguda y ses cares tristes de beata, d'ulls apagats y boca inexpressiva, emportantsen tan sols una mica de disgust dels alegres madrilenys, que veuen concrosos com en aquets dies de sol els seus carrers d'Alcalá y de Sevilla són enlletgits per unes clapes de dones tristes y capellans badaires.

Tot acabarà ab la processó del dijous, diada de Sant Pere. En aquell espectacle els bons madrilenys faran la pau de l'agror d'aquets dies mirant uniformes y coloraines, enlluernantse ab les creus y les condecoracions, mirant bisbes y cardenals, y fent, sobre de tot lo més sant y lo més sagrat, un irrespectuós comentari.

JEPH DE JESPU

L'assamblea municipal de l'U. F. N. R.

S'han errat de mitg a mitg els profetes del mal temps que anunciaven conflictes, baralles y divisions entre'ls federals nacionalistes de Barcelona. Tot just per unanimitat se prengueren, el passat diumenge, els acords de l'Assamblea municipal. Y això que entre aquets acords hi ha el que's refereix a l'actuació del nostre agrupament polític en les vinentes eleccions de regidors.

Com calia esperar, s'acordà que l'U. F. N. R. lluiti sola. Els mirallets de les coalicions anti-lerrouxistes que alguns han volgut fer jugar, cada dia produeixen menos efecte. No voldrien altra cosa més que això els titulats radicals. La coalició de tots els altres partits contra ells, els serviria d'aglutinant y els donaria la força que van perdent gradualment en mitg de l'atmosfera d'immoralitat y de traïció a la República que'ls envolta y els mata.

Fins desde l'exclusiu punt de vista de la derrota del lerrouxisme en les eleccions del Novembre d'enguany, la coalició resulta innecessaria y perniciosa. Els números y la lògica alhora diuen que, anant cada partit pel seu compte, els titulats radicals no poden treure prou regidors pera conservar la majoria en l'Ajuntament. De manera que aquella suprema raó invocada pels partidaris de la coalició de que cal de totes maneres treure de Cà la Ciutat al lerrouxisme, careix de valor.

Y, per damunt de tot això, hi ha encara l'honra y el prestigi polític de l'Unió Federal. Aquesta no pot dignament, en les presents circumstancies, allargar la mà d'aliat als elements de la dreta. ¿Ab quina cara podrien els bons republicans de l'U. F. N. R. anar de braset ab els conservadors dinàstics, ab la Defensa Social, ab els carlins odiosos y sanguinaris?

No. L'Unió Federal anirà a la lluita sola, honradament sola, y així triomfarà. Les paraules dignes y a l'ensems serenes y entusiastes d'en Lluhi se compliran. Pera major garantia de victòria, foren presents en l'Assamblea en Carner y en Suñol, a qui acullí una cordial ovació. No més ens cal decisió y empena pera convertir en realitats les esperances que suraven en l'ambient de l'Assamblea.

Comentaris

CRIC, crac!... El divendres, vigília de Sant Joan, varen tancar-se les Corts.

—Per què les ha tancades?—van preguntar-li an en Canalejas, quan el verb de la democràcia governamental, després d'haver posat de *patitas á la calle* als bens de la majoria y als lleons domesticats de les minories, se ficava tranquil·lament la clau a la butxaca.

—La calor, homes, la calor... ¿Qui l'aguantava al juliol aquesta estufa del Congrés?... ¿Qui'l resisteix aquest infern del Senat?

Els interpeladors del president insistien, increduls:

—Però ¿no deia vostè que estava disposat a discutir tot l'estiu, y que això de la calor de Madrid són qüestions interessants que fan correr els amos dels balnearis del Cantabric?

—Allò va ser una broma. Be s'ha de dir alguna cosa pera matar el temps y donar materia als *chicos* de la premsa...

Y pujant a l'automobil, va anarse'n rient, y deixant als seus interlocutors plenament convulsos de que don Josep no havia dit una paraula de veritat.

Y no l'havia dita, no.

¿Volen saberho per què les ha tancades, les Corts, en Canalejas?

Per dues raons.

Primera: Pera poder viure tranquil.

Segona: Pera que també hi pugui viure l'espantable revolucionari don Alejandro Lerroux.

Tots els que durant la darrera temporada parlamentaria han tingut els ulls fixos en el *caudillo* ho hauran, sens dubte, observat. O don Alejandro no anava al Congrés, o, si hi anava, no obria la boca, o, si l'obria, era tan sols pera defensar els interessos d'un ex-agent de la secreta, o pera preguntar al Govern com y en quina forma s'ha otorgat la concessió de tals o quals mines.

De la salut del poble; de l'espantosa postració en que viu el país; de l'ansuada regeneració per la qual tant diu treballar quan perora davant dels seus subdits, ni una paraula. Justament ara, en les darreres sessions, va suscitar-se al Congrés la gravíssima qüestió del Marroc. En l'ampli debat que ab aquet motiu va entaularse hi prengueren part en Rodés, en Soriano, l'Azcarate, en Villanueva, en Pau Iglesias... tothom, tothom, menos en Lerroux. ¿A què ha d'atribuir-se aquet obstinat silenci, molt més d'extranyar tractant-se, com se tractava ara, d'un assumpte que tan vivament apassiona al nostre poble?...

Els maliciosos—potser seria més just dil·hi clarividents—ho expliquen ab molta senzillesa.

—Si don Alejandro calla—diuen—es perquè fa *ali* ab en Canalejas, y, a cambi de lo que ell deu saberse, s'ha compromès a no destorbar ab paraules, ni menos ab fets, el desenrotll dels plans del primer ministre.

Y com que amor ab amor se paga, aquets mateixos maliciosos, seguint descapdellant la seva teoria, afegeixen:

—Per això ara en Canalejas ha tancat el Parlament. Quan en Lerroux, que no dorm ni

bada, va veure que'ls diputats republicans comensaven a parlar del Marroc y que la discussió s'embolicava y prenia certs giros, va anar a trobar al quefe del Govern, y sense cumpliments va dirli: —Tanqui. Perquè, si no ho fa, o'm veurè obligat a enraonar y, per equilibris que fassi, forsosament hauré d'ensenyar l'orella, o no podré dir res, y llavors el poble, ja avui prou escamat, compendrà massa clarament que li estic prenent el número.—
Aquesta es, segons els maliciosos, la veritable causa del tancament de les Corts. Aquesta y cap més.

Madrid, y en això li alabem el gust, s'ha pres al fi el Congrès Eucaristic de l'únic modo que en realitat se l'havia de pendre: com una pintoresca caravana de forasters que han anat allí a passar uns quants dies a la seva manera, y dels quals el comerç y l'industria de la vila de l'Os no hauran deixat de treure'n profits considerables.

Els moderns organismes que's titulen «Atracció de Forasters» ¿no's constitueixen precisament pera això?

Mentres no fassin coses lletges, ni pertorbin la vida normal de la nació, ni molestin al proxím, vinguin forasters, siguin d'ont siguin; reunixinse allà ont vulguin, iglesia, casino, o plassa de toros; parlin allí de lo que millor els sembli, y, entre discurs y discurs, cantin, resin, ballin o fassin les forses... y que les botigues, els cafès, les fondes, les cotxeries y els teatres vegin augmentar, a la salut dels congressistes, els seus ingressos, que creguin que ben be ho necessiten.

Llàstima que després del Congrès Universal Eucaristic no's reuneixi també a Espanya un Congrès Universal de mechanics, y un d'agricultors, y un de fabricants de samarretes, y un de la rassa groga, que es la més numerosa de totes y abunda en tipos que poden y saben gastar.

Cabories apart, ¿no'ls sembla que no anem del tot malament?

O. MEGA

Els oposats

EN Pau y en Quim viuen en el mateix replà de pis.

Fa prop de quatre anys que són veïns, que de nit y de dia els separa únicament un trist embà, y, no obstant, degut al genit retret de l'un y al caracter reservat de l'altre, no s'havien canviat encara mai altra paraula que'l socorregut «Buenas!» al creuar-se per l'escala.

L'altre dia en Pau va llevar-se, y ab la serietat y la parsimonia del que va a cumplir una sagrada missió, va comensar a guarnir la galeria, l'ampla galeria tapada del seu pis, ab sarrell de colors, banderoles, cadeneta y algun que altre fanalet a la veneciana.

Atrafegat, neguitós, tan aviat s'enfilava a una cadira mitjana pera clavar un clau de ganxo, com pujava a l'escala de mà pera penjar al sostre un llangardaix de paper. Quan heusaquí que en una d'aquestes operacions, y al dirigir maquinalment els ulls cap a la dreta, per damunt de la paret divisora de la barana dels dos pisos — ¡quina agradable sorpresa! — en Pau s'adona de que'l seu veí Quim estava ocupat, ocupadíssim, en la mateixa feina d'engalanar la seva galeria ab penjerolles de paper, llums y garlandes de tota mena.

Una alenada de simpatia va correr per primer cop d'un pis a l'altre.

—Bon dia, veí! —no pogué menos d'exclamar en Pau, tot satisfet.

—Bon dia tingui! —respongué, ab un amable somris, en Quim.

—Sembla que també celebrem l'aconteixement...

—Vaia! No faltaria més.

—Què s'ha de fer!... Si avui no's fa festa, quan se farà?

—Sí, senyor, sí... Els ideals s'han d'honar, de tant en tant.

—Naturalment. S'ha de coneixer en alguna cosa que'ns els estimem.

—Sempre que l'ocasió's presenta; soc del mateix parer.

—Tingui aquesta *serpentina* que'm sobra...

—Mil gracies.

—No hi ha de què darles.

—Y escolti, ja que es tan amable: ¿que no'm cediria uns quants pams de cadena pera enganxar an aquet tros que no m'arriba?

—Ja ho crec, *burrango!*... Demani, home; demani coses de més bulto. Ont va ab la miseria de la cadeneta?

—Aixís com aixís podem armonisar els interessos y barrejar els símbols.

—Es clar que sí. Com que una festa y altra va dedicada a la mateixa diada...

—A commemorar els mateixos aconteixements...

—A glorificar les mateixes idees...

—A celebrar la mateixa joia internacional...
—Tingui, tingui cadeneta... Prengui la que vulgui. Tractantse d'un correligionari rai, no miro prim jo!...
—Gracies, home... Li estimo la delicadesa.
—Es un dirli a vostè; però si la cadena me l'arriba a demanar un republicanot... què li haig de donar jo!... Cadena perpetua, li dono!... Y pera tota la vida!...
—Ah!, però quin aconteixement celebra vostè, doncs?
—Jo?... Ai ai!... La coronació del rei d'Inglaterra. Y vostè no commemora això mateix?
—Y ca, home!... Jo celebros la proclamació de la República portuguesa!

JOAQUIM AYMAMI

No sabem si la naixent República portuguesa ha corregut o no un gran perill, car de l'importancia d'aquestes tentatives mai pot judicarse'n a priori; lo que sí està fòra de dubte es que, mentres els seus prohoms treballaven afanyosos pera organisar-la y establirla

sobre bases fermes y sòlides, els partidaris de l'enderrocada monarquia laboraven també, a l'ombra, pera barrarli el pas y pertorbar, abans que's reunís l'Assamblea Constituent, la seva marxa tranquila.

Que la conspiració monàrquica existia es clar com la llum del sol. Primer, a la frontera gallega varen ser detinguts uns quants vagons carregats d'armes, que anaven a ser introduïdes a Portugal. Ara, a bordo d'un barco alemany arribat a les costes de Galicia, s'hi ha trobat un arsenal de fusells y municions que, segons tots els indicis, eren una nova remesa destinada també als amics de l'ex-rei Manuel.

Sortosament, els dos envíos han sigut descoberts a temps per les nostres autoritats, que ab la seva vigilancia han prestat a les institucions de la veïna nació un servei que per igual agraeixen els republicans portugueses y els republicans espanyols.

Però cal que l'avis serveixi y posi en guardia als nostres amics de Portugal. Els que han tingut habilitat y recursos pera preparar les dues formidables remeses d'armes aquets dies recullides, ne tindran també pera repetir altres y altres vegades la facciosa prova.

Jove República portuguesa: dels escarmetats n'han de sortir els avisats. Els teus enemics són poderosos y astuts, y per un o dos fracassos no desistiran del seu empenyo lliberticida.

¡Alerta!

Iniciada pel Comitè central de la Conjunció Republicana-Socialista, ha comensat a Madrid una activa campanya contra la guerra del Marroc.

El diumenge, al frontó Jai-Alai va celebrarse el primer dels grans mitings que ab aquesta finalitat se preparen.

Varen parlarhi en Salvatella, en Menéndez Pallarés, en Soriano, en Melquiades Alvarez, en Pau Iglesias, l'Azcarate y el doctor Esquerdo, declarantse sense excepció enemics de tota aventura bèlica, y manifestantse resoltos a popularisar aquet criteri per medi d'una incessant propaganda que despertí al país y li mostri els perills a que una imprudencia del Govern podria arrastrarnos.

L'acte ha tingut gran ressò, y es de creure que les declaracions fetes al Jai-Alai hauran arribat a... allà ont, indirectament, anaven dirigides.

¡A l'últim!

El *Vivillo*, conegut y acreditat bandoler andalús, ha sigut posat en llibertat.

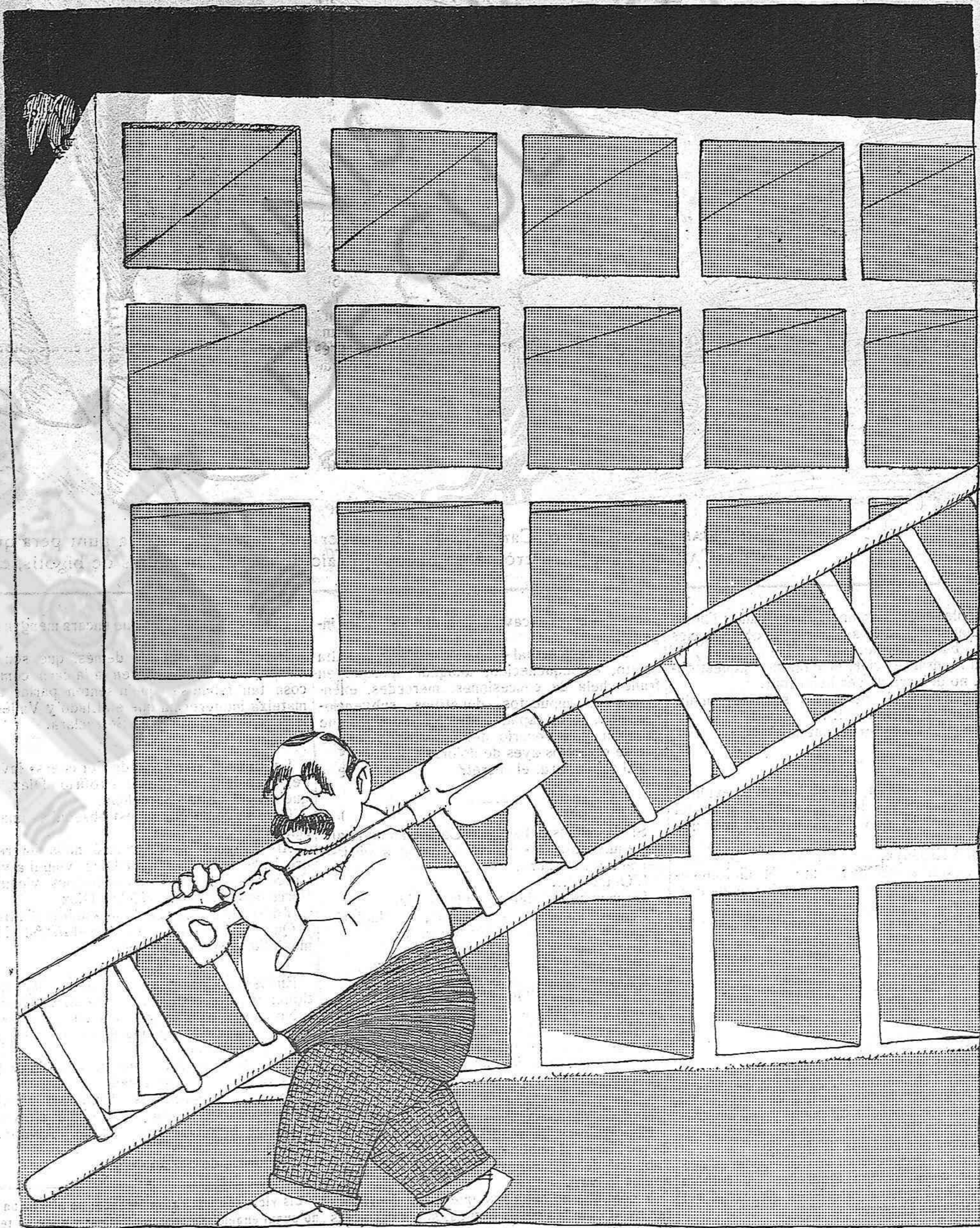
Es d'esperar que'ls seus admiradors, que, segons de Córdoba ens telegrafien, són molts y ben avinguts, li dedicaran un homenatge.

Se'l mereix.

El *Vivillo* es un home representatiu.

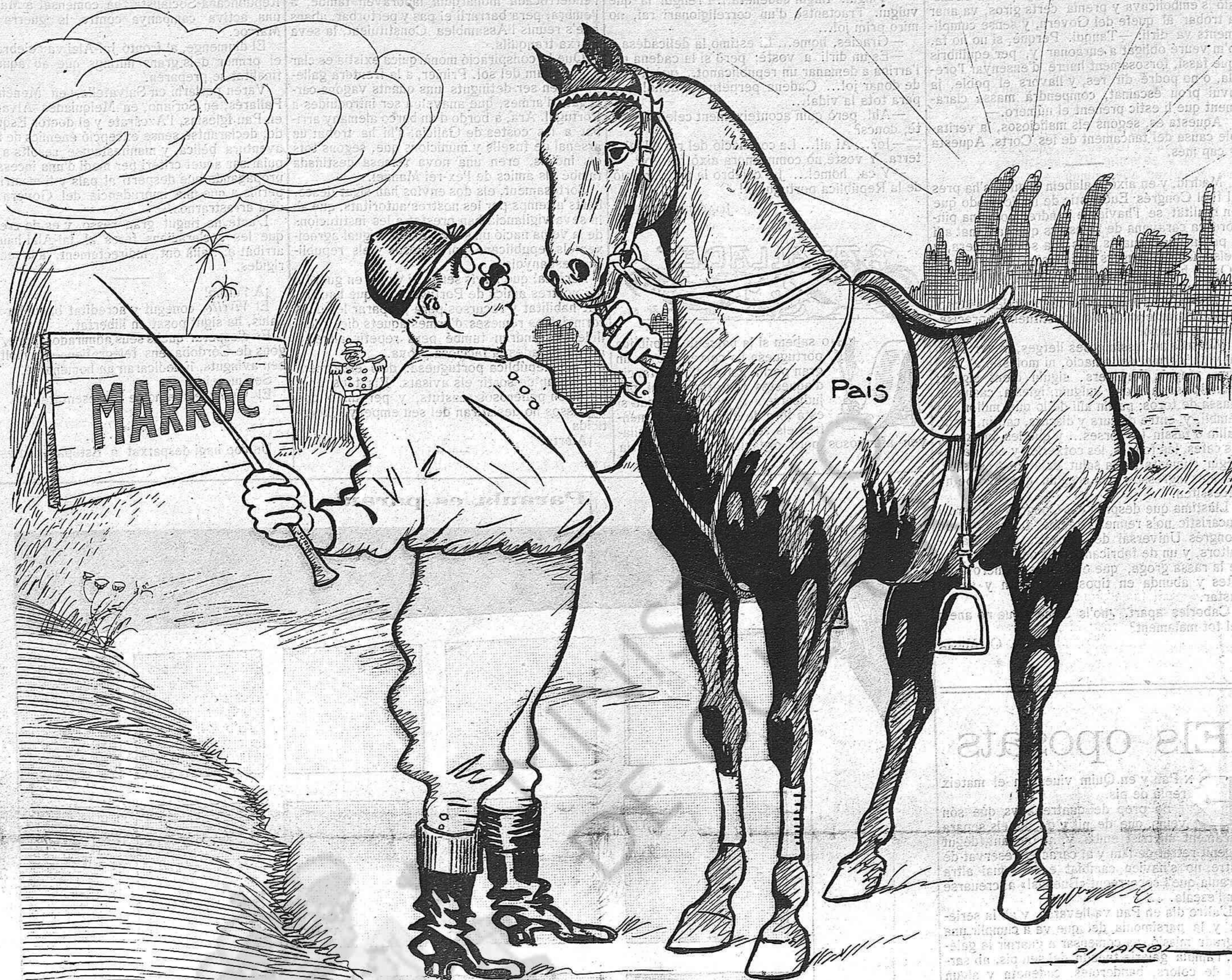
Un cop hagi despatxat a Estepa—que es el

Paraula es paraula

—Vaja, no vull que puguin dir que allò de les *casas baratas para obreros* eren romansos meus.

A l'Hipic Internacional

CANALEJAS-JOCKEY.—Ojo, Caretol!... Ja deus saber que havem de estar a punt pera quan toquin marxa...
 POBLE-CAVALL.—Ja, ja... Però pensa que, si jo caic de nassos, tu cauras de bigotis, eh?

seu poble—alguns assumptes particulars, l'home pensa anar a Madrid a donar unes conferències sobre'l bandolerisme.

Y a Madrid, es clar, ananthi per aquest objecte, no deixarà de ser ben rebut.

—¡Què dimoni!—pensaran, somrient, molts personatges:—¡Un més!...

Un conferenciant més, naturalment.

El general Goiran, que ab les seves explicacions desguitarrades ha ocasionat la caiguda del Govern francès, no ha sigut ministre més que quatre setmanes.

Aquí a Espanya, a pesar d'haver desempenyat la cartera tan poc temps, M. Goiran cobraria d'ara endavant trenta mil rals de cesantia.

A Fransa haurà de contentarse ab recordar que ha sigut ministre.

Y ab pensar que no es facil que mai més ne torni a ser.

Quan llegeixin les hermoses declaracions que cada quinze minuts endossa en Canalejas als periodistes, no'n fassin gaire cabal.

Les coses, digui don Josep lo que vulgui, van malament. Tan malament, que si els que poden parlar volguessin ferho, sabriem veritats que'ns farien posar els cabells de punta y ens mostrarien negrures de l'actual situació que'ns treurién l'humor per una pila de dies.

Y doncs,—preguntaran vostès—¿com es que aquestes coses resten ignorades, y tothom calla, y ningú mostra interès en aixecar el vel que tapa tants horrors?

¿Com es?

Un periódic—lliberal y monarquic, per més

senyes,—ho explicava aquet dia ab molta ingenuitat.

«En el caso actual—deia—el malestar resulta ocult, empequeñecido, ahogado, porque en francachela de concesiones, mercedes, exenciones de impuestos, donativos, subvenciones, etc., se ha tapado la boca a todos los que gritaban, y el vocerío del entusiasmo impide que se oigan los ayes de dolor.»

¿El saben, ara, el secret?

Si els calculs del senyor Canalejas no resulten equivocats, les Corts tornaran a obrirse per allà a l'Octubre.

L'Octubre!...

Un mes ben simbolic y significatiu.

Pensant ab ell un se recorda, involuntariament, de moltes coses. Verbi-gracia: De la caiguda de les fulles.

De l'aparició de les primeres castanyes.

De la proximitat de la diada dels Morts.

Y de que per l'Octubre farà dos anys que governen els lliberals.

Y dos anys seguits de govern lliberal, encara que sigui aigualit y sofisticat com el que tenim, són, en el nostre país, una cosa tan rara!...

Aun no asamos...

Els carnicers de Madrid han tingut l'honor de participar al public que, «a conseqüència de l'abolició dels Consums», se veuran obligats a apujar la carn.

Y com que no hi ha res que trobi imitadors tan aviat com les coses lletges, si els carnicers de Madrid fan això ja poden els barcelonins comensar a preparar-se.

Els pocs barcelonins que encara mengen carn, volem dir.

Perquè en quant als demés, que són l'immensa majoria, consideren ja la carn com una cosa tan fabulosa, que'n senten parlar ab la mateixa indiferència que en Lladó y Vallès reb les ordres d'en Mir y en Serraclara.

La flamant «Atracció de Forasters» invita a l'ex-president de Mexic Profirio Díaz pera que's digni visitar Barcelona.

Com se comprèn, aquest obsequi es una carambola.

Als senyors de l'Atracció no'ls interessa, precisament, que'l senyor Díaz vingui a veure Barcelona, sinó que molts badocs vinguin a Barcelona a veure el cèlebre Díaz.

Y després d'aquet Díaz, ne vindran d'altres...

Que, en aquet món, ja ho diu el ditxo: «Hi ha més Díaz que llangonisses».

En Lerroix acaba de publicar un llibre que's titula: «Ferrer y su proceso en las Cortes».

No es res. Són els latosos discursos de l'amigo, recitats en el Congrés entre la més gran de les indiferències.

Pobre Ferrer, si fos viu y s'enterés de tota aquesta prosa insubstantial!

Encara que aleshores l'haguessin rebaixat de pena, li tocaria ara morir d'una altra mort no menos heroica:—La mort de l'Álvarez de Castro...

Se moriria de passió de són.

Els vicis són una rassa feconda: no n'hi ha un que no pugui engendrar cent malalties; y quan no tenen més que un fill, aquet fill sol ser la mort.—De Jus-sieu.

CARTES DE FORA

BADALONA, 25 de Juny.

Els carlinots de la nostra ciutat fa dies que's belluguen molt. Ademés del requeté y dels veteranos, acaben ara d'organisar una secció orgue d'iglesies y convents anomenada Fulmen. Menos mal que'ls nostres valents setmanaris Acció y Gent nova ja's preparen a fuetejarlos sens descans.

A ellos, que son pocos... y de Sant Feliu!

ARENYS DE MUNT, 26 de Juny.

El nostre bon amic, l'infadigable lluitador dels ideals republicans en Francisco Riera (a) Curt, va morir el dia 22 en aquesta vila. Era un cor gran y republicà de tota la vida. Milità sempre en les files del partit federal.

Durant la Solidaritat y després de la ruptura, no deixà mai de ser lo que era; y quan algun jove li demanava parer preguntantli: «—Què hem de fer? El sempre contestava: «—Com, què hem de fer? Ara més ferms que mai!»

Y ara que comensava a veure un partit fort, una esperansa en l'Unió Federal, la mort ens el roba d'entre nosaltres!

El dia 23 tingué lloc l'enterro. La manifestació sigué grandiosa. A pesar de ser dia de feina, no per això deixà de revestir importancia, puig la gentada que l'acompanyà fins al cementiri fou nombrosa, composta de tots els elements de la població, que volien rendir l'ultim tribut a l'home digne y conseqüent.

VEINAT DE SALT, 20 de Juny.

Els elements clericals d'aquet barri feren tota mena de treballs a fi de que la processó de Corpus resultés ben lluida. Anaren de casa en casa demanant diners y pregant als homes que hi con-

correguessin, y feren pendonista an en *Panxa de cues*; creient que aixís l'acompanyarien molts dels treballadors que estan a les ordres d'ell y del *Pelut*.

S'equivocaren de mitg a mitg; ja que sols tingué la grata companyia dels *Sagasta, Xai, Pere Grill*, y demés gossos peteners. La processó fou un fracàs més gros que'ls altres anys; no més hi anaren criatures y unes *higas* de Maria que semblaven... uns angelets de quaranta anys.

Estàrà convenut Mossèn Quantu, que ab tot s'embolica, que aquí ja no estem per actes religiosos? Ah! Els que feien més planta a la processó eren *El Pare Etern*, ex-federal, el ministrat de Salt, ex-republicà y l'abans anarquista Mero, coronista, que anava a tall d'emperador petit.

Arrodonia el quadro l'Enric Llauné, que fou molt felicitat per lo bonic que era l'altar que tenia a casa seva.

CARDEDEU, 21 de Juny.

Se'ns assegura que'l vicari d'aquet poble, en una reunió que va celebrar dies enrera a l'iglesia ab les *hijas de Maria* va bescantar ab insults y de mala manera a dos joves obrers molt dignes, pel fet d'haver anat a ballar a cà'n Bas. Estem disposats a demostrar an'aquet llengua llarga que la nostra serietat està per sobre de les seves lleugereses. Si no coneix altres armes pera combatre an els que professem idees oposades a les que ells prediquen, procuri estudiar millor l'urbanitat, que bona falta li fa.

Després del Congrés Eucaristic

GALERIA DE TIPOS

Un que diu lo que sent

—Vareig venir del meu poble guiat no més per la fe; he assistit a tots els actes que ha celebrat el Congrés; he aplaudit, he posat firmes, he besat disset anells, he escoltat cinccents discursos (d'ells deu o dotze en francès), m'he enternit, he cridat *¡viva!*, y ab tot això, cavallers, ¿volen creure que a hores d'ara encara no he comprès be per què he fet aquestes coses ni per què he anat al Congrés?

Un que no bada

—Els aixelabrats diran lo que'ls donarà la gana, però el cert es que al Congrés hi havia dones ben guapes. Fins una n'hi vaig trobar que, no sé com... ¡Llengua, calla!...

Un dia que'm vingui be hauré d'anà a confèssarme'n.

Un que sí que bada

—¡Aleluya!... Això ha sigut hermós, colossal, magnífic!... Ans d'un any no hi haurà aquí més amos que'ls eucaristics.

Un que no ha perdut el temps

—Sí: el Congrés, molt be; però (hi ha que aprofitar les coses), de passada que he vingut, he fet *saca* de garrofes y he colocat a bon preu uns cigrons que'm feien nosa. Si ara trobo, ans de marxar, una euga barata y bona, ique vagin els descreguts dient que això són falornies y que'ls aplecs clericals no fan més que embrutí al poble!...

Un que tenia por

—Vès!... Tant que deien que aquí qui sab lo que passaria!... No; si arribo a sapiguer que Madrid era una vila

incapas de dà un disgust a cap frare ni a cap bisbe, no hauria fet jo el bunyol d'assegurarme la vida...

Un que ho ha vist tot

—Barrejant del sant Congrés les ineludi les tasques ab els passeigs per la Cort, he vist coses admirables. El Retiro, el Jai-Alai, el Prado, la Castellana... Però, en mitg de tot, lo que m'ha semblat més agradable es, sense vacilació, la passa de la *Cebada*.

Un que té un dubte

—El Papa ens ha fet la gracia de beneirnos. Molt be!... Però un servidor pregunta: Per més que ell té molt poder, una benedicció sola ¿pot comprendre tanta gent?

Un que passa comptes

—De carril, quinze duros; cinc y mitg de restaurant;

L'ideal dels nostres veïns

S. M. FALLIÈRES I,

President de la República Francesa y Emperador del Marroc

tres per dormí en un mal catre
que'm sembla que era *habitac*;
dos d'horxates y tramvies;
gastos menors, disset rals...
Vaja, ara que he vist la cosa
y que, ab tota ingenuitat,
lluny de capellans y frares,
puc lliurement voidar el pap,
trobo que fer d'eucaristic
resulta un xic massa car.

C. GUMÀ

Fes lo que't dic...

AB motiu del Congrés Eucaristic que se celebra a Madrid—fanfarronada ultra-clerical que té tots els caracters d'una resposta als plans inofensius d'en Canalejas—s'ha discutit per mil·lèsima vegada el concepte de la tolerancia. En la controversia hem après una vegada més que, com sempre que les dugues forces llibertat y reacció se troben cara a cara, som els elements progressius els que, en nom dels principis que'ns són preuats, hem d'afluixar, pera satisfacció de l'enemic.

En aquesta discussió sobre l'alcans de la tolerancia hi han dit la seva plomes autorisades, avesades al maneig del silogisme. No cal dir que cada un dels homes que han deixat sentir la seva veu ha examinat la qüestió d'una manera sotil, apreciand els fets segons el seu especial modo de veure, pera, al cap d'avall, deduirne aquelles conseqüencies que més s'armonisen ab el seu particular temperament.

El Govern ha invocat la tolerancia, valentse de l'invocació com d'una arma ab la qual apagar la protesta liberal que en una bona part del poble, poc avesada a caminar pels viarany de la metafisica comensava a iniciarse. Els organitzadors de la manifestació carcunda vestiren per un moment la pell d'ovella, y actuand d'homes moderns, com sempre que convé als seus interessos, repetiren la comedia d'ampararse en un respecte a les creencies d'altri que estan molt lluny de practicar. Alguns prohoms republicans, saturats de totes les prudencies, recomanaren als amics la calma y la serenitat. Fins els elements denominats neutres, els que parlen no més en els moments solemnes, feren de la tolerancia la seva bandera de combat, servintse, de passada, de l'ocasió pera rompre, d'una manera indirecta, una llansa en favor de la tradició.

Res hi hauria que dir de l'actitut d'uns y altres, si els que tan obstinadament invoquen avui l'esperit de llibertat tinguessin en compte en tot moment que implica la tolerancia una compensació, y que per aquesta practica del mutu respecte, més que per cap altra, s'ha fet el conegut adagi que diu: avui per tu, demà per mi.

La tolerancia es, abans que tot, una regla d'educació política que no poden exigir de l'enemic els violadors del dret, que mai han demostrat posseir-la. No hi ha llei que obligui a tolerar al qui no tolera als altres. Mal pot demanar que se'l respecti qui respon a la fi-

ELS REVOLUCIONARIS DE PARÍS

Com se venten les mosques

Havent averiguat els revolucionaris de París que en el seu grup y ab capa de companys s'hi havien ficat dos confidents de la policia, els portaren a la redacció de *La Guerre Sociale*, aont, davant de les proves que'ls sigueren presentades, hagueren de confessar, avergonyits, la seva culpa.

Els dos confidents, Drudagne y Bled, son els que seuen al cap de la taula, l'altre es l'Almereyda, actual director de *La Guerre Sociale*, y els tres qu'estan drets son els redactors del periodoc, Merle, Goldsky y Perceau.

Del temps

—Que no feu foc, aquest any?
—No tenim llenya.
—¡Ai ai!... ¿Y aquella que us varen donar a Sant Feliu?...

nesa ab l'imposició y l'insult. No pot invocar en favor seu l'educació política, norma de les modernes democracies, qui té a gala desprenciar-la, quan es qüestió de que la finesa arrenqui d'ell.

Junt ab el debat sobre'l concepte de la tolerancia ens arribava, precisament, l'eco d'uns desordres ocorreguts a Alcira per haverse negat uns republicans—que per cert se trobaven a casa seva—a descobrirse al pas de la processó del Corpus. Els ciutadans que, amparats en la Constitució de l'Estat, y en ús, per tant, d'un dret reconegut, se negaren a prestar acatament a una manifestació externa d'un culte que no professen, foren empresonats a instancies d'aquets mateixos elements que, boi a la mateixa hora, s'amparaven en la tolerancia pera manifestarse públicament pels carrers de Madrid.

Y com si el fet d'Alcira—repetit cada dia entre nosaltres—no sigués prou pera provar fins a quin punt solen mostrarse els clericals respectuosos ab els demés, ha sortit en un diari barceloní la queixa d'un veí de Sant Pol de Mar, ferit en les seves creencies, per negarse—com els ciutadans d'Alcira—a fer acte de submissió al pas d'un altra manifestació religiosa el mateix dia del Corpus.

¿Pot donarse una prova més eloqüent del modo com té l'Església d'entendre y practicar la tolerancia y el respecte a la llibertat, que invoca sempre que als seus fins particulars convé?

Bé que essent la tolerancia una qüestió d'educació política, y havent de comensar uns o altres per donar exemple de transigencia y de respecte, siguem els liberals els qui ens oferim en holocauste a la llibertat.

Però no perdem de vista que la tolerancia deü practicar-se únicament entre'ls qui'n són mereixedors, únics capassos d'exercirla dignament.

No oblidem tampoc que'ls catolics són tolerants no més quan se troben en minoria, y saben que'ls va en la practica de la tolerancia la salvació de la propia pell.

BAC DE RODA

La veritat oficial

TAN mateix es ben mal pensada la gent d'aquet país...

Ara se li ha ficat a la barretina que lo que'l Govern està fent a l'Àfrica es una veritable ocupació de territoris que ja tenen amo; es dir, una conquesta, potser dissimulada, però conquesta al fi, y subjecta, per lo tant, a totes les contingencies y perills que aquesta mena d'operacions porten sempre aparellats.

Y això no es veritat. Ben clar y ben alt ho ha dit el Govern a les Corts, y ab no menes energia y claretat ho confirmen diariament els seus orgues en la premsa.

¿Espanya tenir ni remotament l'idea de conquistar tal o qual parcela del continent africà?... ¿Espanya pensar en bojes aventures, que per dolorosa experiencia, sab lo cares que costen?... Anem!... Que som nens, aquí?

Folletó n.º 5

L'Italia clerical y aristocrática al sigle XVIII, vista per un personatge francès : : :

Roma

(Continuació.)

Però ¿qui podia arribar a sospitar que en una ciutat aont els treballadors no fan feina, haguessin tingut, ara tot just, la pensada d'establir una manufactura de velluts cisel·lats y declarar contrabando els teixits a l'extranger? No obstant, la bona fe, fonamentada en l'ignorancia de la llei nova, y uns quants sequins repartits als empleats, han retornat a M. Loppin el seu vellut; mentres el meu estimat Misson resta damnat a perpetuïtat.

Cert es que'l P. Bremont, dominic, membre del Sant Ofici, m'ha ofert treure el llibre de la gola de Satanàs, per l'omnipotencia del Pare Sant, si jo volia dir a Sa Santetat que tenia dispensa particular del meu bisbe pera posseir llibres prohibits.

Dimoni! M'he guardat ben be de prestar-me an aquesta superxeria, de por de caure mort fulminat, com Ananies, per haver mentit al successor de Sant Pere. La veritat es que m'ha semblat que no valia, aquesta bagatela, la pena de parlarne al Papa.

He hagut d'aprofitar, pera guiar les meves anades y vingudes, una barroera y llarga descripció de Roma per Deseine, en quins marges hi tenia moltes notes y observacions.

Però no avenseu gens per això; se me n'ha anat de les mans el volum primer, dins d'una iglesia. Ja sento an en Blancey dient que tot ho perdol...

El govern pontifici

El govern es tan dolent que no se l'imaginaria pitjor qui ho fes expressament. Machiavelli y Morus s'han complagut a forjar l'idea d'una utopia; aquí se'n troba la realitat a l'inrevés.

Figureuvs lo que deü esser un poble del quin la tercera part son capellans y una altra tercera part gent que no fa absolutament res; aont no hi ha agricultura, ni comers, ni fàbriques, al mitg d'un camp fertil y d'un riu navegable; aont el princep, que sempre es un vell, de poca durada y tot sovint incapas de fer res per si mateix, està envoltat de parents que no tenen altre pensament que'l de ferse cada hu els seus mentres hi siguin a temps, y aont a cada mutació de sobirà's veu com arriben lladres de fresc que prenen els llocs dels que ja no tenen necessitat de pendre més; aont té l'impunitat assegurada qualsevolga que's proposi torbar la societat, mentres no li falti la coneixensa d'un gran, o el veinat d'un asil; aont tot el diner que fa falta pera les necessitats de la vida se treu de paisos extrangers—contribució que va mimvant cada dia;—aont per fi regeix perpetuament el sistema monetari que hem vist a

Fransa, encara que, a dir veritat, no ab tanta bogeria. Però fixeuvos en que'ls bitllets no corren fóra de Roma; y que, per consegüent, se té de pagar en diner lo necessari pera viure, ja que s'ha d'anar a buscar a fóra y que la comarca no produeix res. Això, a la llarga, ha disminuït la quantitat de la moneda metálica, fins al punt de que avui ja quasi no se'n veu.

Es llastima haver de dir tant de mal d'un país que, ab tot y això, es moltíssim agradós pera'ls extrangers; no solament pels motius de curiositat, sinó per l'extrema llibertat que hi regna y per l'afabilitat urbana dels que hi viuen, que en general estan plens, si no de cordialitat, al menys de diligencia servicial, y són de facil accés, molt més qu'en cap altra banda d'Italia.

Aquí no costa gens als extrangers relacionarse ab la societat y ser ben acullits a tot arreu. Y els romans comensen, entre ells, a posarse al to de la vida familiar, y a menjar junts lo mateix qu'a Fransa.

Els sobirans que, de Sixte V ensà, han fet coses immenses pera l'embelliment de la ciutat, no han fet res pera la cultura del camp, aont no's distingeix, tal com sona, ni una sola casa ni un sol arbret.

Italianos y francesos

Segurament voldrieu, per M. Thomas, tan aficionat a la verdor, saber un mot de les vinyes de Roma y de Frascati. D'això us diré solament que'ls italians les estimen massa y els francesos massa poc.

Encara que'ls guanyem en lo que pertoca a jardins tant com ells ens deixen enrera

en els edificis, sempre hi tenen un atractiu que no conec en cap altra banda, y es el d'haverhi, al pic de l'hivern, arbres sempre verds y fullats, y, a l'estiu, les aigües més boniques y més clares que signi possible veure.

De les vistes ne fan aquí molt cas, però a mi no'm plauen gaire. ¿Què vol dir la vista d'un pla extens, però arid y desert?

Lo mateix dic de les cases. De dalt a baix estan cobertes de baixos relleus antics, però els falten dormitoris. D'estatues admirables ne trobareu tantes com volgueu. Ara fa poc han descobert dos centaures egipcis, que no desmereixen de lo més hermosos que tenia Roma, y tot un paviment de mosaic antic d'una sala d'Adrià.

El Papa arreplega lo que pot, en materia de monuments, y'n forma un museu en el Capitoli, que no es gaire menys considerable que'l del gran duc, y que seria igualment bonic si estés tan ben arranjat...

Nosaltres, els francesos, diem tot sovint que'ls italians són avars y mesquins; que no saben gastar ni fer lluir la fortuna, ni donar un got d'aigua a ningú; que no més a la nostra terra hi ha senyors que mostrin aires de magnificencia: taula sumptuosa, carrosses brillantes, mobles, joies, ornaments de gust, etc. Aquí tinc moltes ocasions de posar en paralel el genre diferent del luxe de les dugues nacions, la francesa y l'italiana; si us ho he de dir, sense rentar la cara a ningú, el dels italians, me sembla infinitament més ric, més noble, més agradós, més util, més magnífic y més expressiu de veritable grandesa.

Lo que a Fransa'n diem més ordinariament «fer una gran figura», «tenir bona

Els del Congrés Eucarístic

AL ARRIBAR.—Ab moltes agalles.

AL ENTORNARSE'N.—Ab un pam de nas.

Lo que nosaltres estem fent a l'Àfrica es un simple servei de policia. Honrats ab aquest carrec per les potencies, el conveni d'Algeciras va senyalarnos, precisa y determinada, la nostra missió, y en cumpliment d'aquet dever hem anat al Rif y a altres llocs que no són el Rif ni tenen ab ell gran cosa que veure.

Actuem de policia, y res més que de policia, y *quien dijere lo contrario, miente.*

Quan als voltants de Melilla hem aixamplat considerablement la nostra zona d'influència, feiem acció de policia.

Quan pels encontorns de Ceuta hem ocupat deu o dotze *cuñias*, y'ns hi hem fortificat prudentment, feiem acció de policia.

Quan hem desembarcat a Larache, que es allà al quint infern, fora del Mediterrani y lluny de les nostres possessions, feiem acció de policia.

Quan, en fi, hem anat a Alcazarquivir ab una modesta estació radiotelegràfica y uns quants canonets, feiem acció de policia.

Qui ho dubta?... Podriem, colocats en el terreno de la desconfiansa, dubtar d'en Canalejas, que, al parlar d'aquestes coses, no's descansa ni repara en bola més o menys; però, ¿com negar credit y confiansa a la premsa del *trust*, que diu lo mateix que don Josep, y que, com ell, jura y perjura que totes les nostres anades y vingudes pel nord africà, tots els nostres desembarcs y totes les nostres ocupacions de territoris no són ni han de ser més que actes de policia?...

Visquem, doncs, tranquils; confiem ab en Canalejas, convertit avui en gran guindilla d'una part de l'imperi d'en Muley Hafid, o del sultà que en aquet moment regni; creguem a ulls clucs en la premsa del *trust*, que en temps d'en Maura tanta gresca va armar combatent lo mateix que ara defensa, y deixem que'ls acontentaments segueixin el seu curs natural.

La fe que en el Govern y en el *trust* tenim depositada, y, sobre tot, el respecte que'ns inspira la llei de Jurisdiccions, no'ns permeten fer altra cosa.

ADAM ASTOR

REPICS

BANS de tancar-se les Corts, y, sens dubte, pera que, com en les funcions completes, després del drama hi hagués una mica de sainet, el Congrés va passar una llarga estona discutint si es o no pecaminós cridar ¡Visca el Papa-rei!...

Bissantinisme pur. ¿Què se n'hi ha de donar al Govern, ni al poble, ni a ningú que hi hagi qui cridi ¡Visca el Papa-rei! o ¡Visca el Papa... mosques?

Avui, tant se val cridar això com cridar ¡visquen les pessetes columnaries!

Com que de pessetes columnaries ja no n'hi ha...

Per més que algun baliga-balaga els cridés ¡visca!, no per això tornaria a havernhi. Gràcies que'n corri alguna de senzilla...

Segons notícies que'l senyor Iglesias (don Ambrosio) té de molt bon origen, per la frontera francesa han entrat últimament a Espanya cinc mil kilos de pistoles browning.

¡Apreta! Ab tot aquet be de Deu de *muebles*, ¿quantes carreteres d'Hostafrancs se podrien *guarnir*?

—Vinc del Congrés Eucarístic.
—Y qué?

—L'aspecte es fantàstic; mes, com que'l coló eclesiàstic domina molt sobre'l mistic, tot plegat, fa...

—¿Què fa?
—Fastic.

A Madrid, en pocs dies hi ha hagut dos o tres desafios dels que no's resolen ab un'acta.

Però, afortunadament, després dels *encuentros*, les agües del Manzanares segueixen conservant el seu color de costum.

Vlo dir que la sang no ha arribat al riu.

Ya somos tres.

El governador acaba d'adquirir un magnífic automobil.

L'arcalde fa temps que'n gastava, el capità general també, no havia pas de ser menos la primera autoritat civil.

Ara que són tres, ja poden ferse competencies kilomètriques.

Apà! A veure qui es que fa més *carrera*... Y més desgracies.

En moltes de les parroquies barcelonines s'hi ha celebrat aquets dies ab tota pompa la *fiesta expiatoria de la blasfemia*.

Als jesuïtes, segons fan correr, també la celebraren ab una hermosa prèdica a carrec del pare Recolons.

Lo qual demostra que, si be la festa va contra la blasfemia, no va contra el mal mot.

Ve parlantse tots aquets dies del proxim viatge d'en Canalejas a Barcelona.

L'interessat ho nega, però això no vol dir res. Persones que ho saben de bona tinta afirmen que'l quefe del Govern vindrà a visitar-nos a últims de Juliol.

A darrers de Juliol? Ja la tenim! Una *setmana còmica*, pera commemorar una setmana tràgica.

D'un diari de l'altre dia retallo: «Con motivo de celebrar su fiesta onomástica fué ayer felicítadísimo el concejal don Luis Callén.»

—Ai, ai! Y jo que'm creia que'ls regidors lerrouxistes no les celebraven, les diades onomàstiques!

Però, vaja, com que tots els sants tenen cap-vuitada, allà va la meva:

FELICITACIÓN

Pues llegó el fausto día festivo y halagüeño en que la Iglesia Santa, con plácido contento, de San Luis exalta las glorias y portentos, un testimonio os brindo de mi cordial aprecio rogando que de dichas os colme bien el Cielo.

El puro enfaixat que m'ha de donar a mi, el traslado an en Figueras.

Trobantse de pas a Barcelona, ha visitat alguns centres tradicionalistes el conegut diputat senyor Aguado.

Els carlins havien pensat donarli un gran banquet, però sembla que a darrera hora va desistir-se d'aquesta idea.

Més clar. Al senyor Aguado, la festa se li ha *idem*.

Desde dissabte de la setmana passada's troba a Barcelona una cèlebre banda militar de Burdeus.

Toca molt be, segons diuen.

Un intel·ligent, que va sentir-la a Belles Arts, ens ho confirmava y afegia:

—Si el pare Gallifa arriba a aconseguir-la, se reconcilia ab els francesos!

S'assegura que ab motiu de la política canalejista, y segons el resultat de la projectada llei d'associacions, veurem molts canvis de casaca en els partits turnants.

Els pintors retratistes convé que ho tinguin present.

Diem això perquè una vegada varem topar-ne un a la Rambla que anava molt malhumorat:

—Què tens, noi?—vam preguntar-li:

—Vès, que ja tenia quasi llest el retrato d'un diputat y ara l'hauré de tornar a fer.

—Y això? per què?

—Res, si't sembla!... M'acaben de dir que ha *canbiat de color*.

En un examen de Geografia física: —Veiam, expliqui'm la divisió de la Terra? —La Terra's divideix... entre'ls que la posseixen y els que la voldrien posseir.

CORRESPONDENCIA

Cavallers: Ramon Valls y Camps: Els epigrames, no, senyor. De lo demés, ne farem tria.—J. B. P.: Podria ser que sí. Ja ho veurà, si per cas, en el mateix número.—M. B. y E. P.: Hi farem els impossibles, que diu el *vulgus*.—J. T.: Ja veu que se'l complau. Ha tingut d'anar escursada per falta d'espai.—T. V.: Pera la setmana passada va fer tard, y pera aquesta no'ns té utilitat.—J. P. (Terrassa): Lo mateix dec dir-li a vostè, ab l'agravament de que la seva tampoc hauria pogut anar per massa llarga.—J. M. y R. S.: Si hi cab, no hi tinc inconvenient.—Crispín: S'hi veu bona voluntat, però hi falten garbo y intenció. De tots modos, s'agraeix l'envio.

Imprempta LA CAMPANA y LA ESQUELLA, Olm, 8 Tinta Ch. Lorilleux y C.^a

casa, es parar una gran taula. Un home ric y de representació té força cuiners, forsa serveis d'entrants y entremesos, fruites montades d'una manera elegant (costum que, entre parèntesis, ens ve d'Itàlia); la profusió dels menjars ha de ser el triple de lo que's necessita pera'ls convidats. Ajunta tanta gent com li es possible pera consumir les viandes preparades, sense capficarse en si li són amics o si són persones amables; ja'n té prou ab que's vegi que dona els dinars més delicats y més ben servits del món, y ab que's cridi que ningú sab tan be com ell fer honor a la seva fortuna.

Entremitg d'aquella mena de disbauxa viu cada dia amoïnats; sense goig, si no es ab disgust; malhumorat, ab tot y ser ric; sovint empobrit, y de segur oblidat un cop feta la digestió.

Un italià no fa res d'això; la seva manera de lluir, després d'haver arconat, per una vida frugal, un gros capital en diner, es gastarlo construint algun gran edifici public que serveixi pera ornament y utilitat de sa patria y que porti a la posteritat, de manera perdurable, son nom, sa magnificència y son gust. ¿Aquesta especie de vanitat no es més ben entesa que l'altre? ¿No va millor cap als seus fins? Primer que tot, si's mesura el faste per lo que s'hi gasta, com cal, el de l'italià es molt més considerable; ajunteuhi que escampa els seus diners entre'ls oficis de primera necessitat més que entre'ls oficis de luxe, quan entre nosaltres es a l'inrevés. Y respecte de lo que hi gosa un en el gastar (no serà tant al veure pujar les obres que quedaran, com al veure'ls preparatius d'un festí que va a desaparèixer tot seguit,

a més de que aquella primera disposició es d'especie més satisfactoria y més noble?... Conclueixo d'aquesta sàbia y profunda disertació que'ls italians no l'erren del tot quan se burlen del nostre genre de faste, *che tutto se ne va al cacatojo* (es la seva expressió de mofa), y que tindrien raó de tatar de mesquindat als nostres grans senyors perquè no fan edificis publicos, al menys tanta com ne tenim nosaltres al reprotxà'shi el mateix perquè no conviden a dinar.

¿Que la taula es, en sí, una cosa agradable? D'acord. ¿Qui ho sab millor que jo? Es una diversió quotidiana que forma un dels nusos principals de la societat. Sí; quan se menja sense faste, essent quatre amics o persones a qui els plau estar juntes. Es lo que fa a la nostra terra la gent de bon gust y de fortuna mitjana.

Jo censuro als italians que no ho saben fer; mes a la gent de fortuna mitjana no li pertoca emprendre's construccions públiques. Per això la meva disertació no va pera ells; va pera les persones de representació. Doncs jo sostinc que aquestes, gastant tant com gasten per la taula, no pensen ni ab el plaer de menjar, ni ab el de la societat; que no's proposen més que fer ostentació d'un faste que's creuen obligats a tenir per la posició que ocupen; que l'objecte d'una tal magnificència es molt mal triat; que millor farien, pera ells y pera'ls altres, donant sobars petits y alsant edificis grans, tenir berlines lliures y estatuas de marbre. Aquesta es la meva tesis, malgrat tots els arguments d'en Blancey. *Dixi*.

Una audiència del Sant Pare

Desseguida després de la nostra arribada

da varem anar, sense tardar, a fer una visita al cardenal de Tencin. Havia vingut del camp aquell dia mateix pera una audiència que'l Papa li havia concedit, y tornava a marxar al vespre. El trobarem que's posava el vestit de cerimonia, de seda de color de foc, ben semblant a l'habit dels caputxins: sotana y capa, sense ometre la caputxa, que no es punxada ni llarga, sinó arrodonida, d'una forma consemblant a la de les capetes de les nostres dones. Fora d'aquestes ocasions va vestit com veuen als nostres cardenals de Fransa, ab casaca negra, o roba llarga, *ad libitum*.

Per l'iglesia porten un altre habit llarg, de cerimonia, diferent del primer; vermell en temps ordinari, violat per la quaresma y l'advent, ab el bonet quadrat de tres becs, segons l'antiga moda conservada a Roma per la major part dels eclesiàstics. D'aquí ve als jesuïtes portar el bonet de tres becs o corns, y no de la funesta historia del Pare Guignard, com han volgut fer creure els perniciosos enemics de la societat. Els cardenals, quan entren a l'iglesia, prenen el bonet y's treuen el berret vermell brodat d'una punta d'or.

El nostre cardenal ens rebé ab tota mena d'afables demostracions, preguntnos que consideressim la seva casa com la nostra residencia habitual y la seva taula com a nostra; afeginthi que estava desesperat perquè la moltíssima gent que per força havia de tenir a casa l'impossibilitava d'oferirnos allotjament. Li parlarem dels nostres assumptes y dels nostres plans, y s'encarregà de tot lo que varem voler; y ens digné després:

—Mes tot lo que hem enraonat pertany

als vostres quefers estrictament; ara digueu-me que haig de fer pera divertirvos...

Vaja, que mai s'es vist home tan agradós.

Al fi ens oferí presentarnos al Papa, aprofitant l'audiència que ell n'anava a pendre. Varem acceptar l'oferiment, y desseguida pujarem en sa carrossa pera anar a Monte Cavallo.

Mentres el cardenal prenia la seva audiència, ens entretinguem un quant temps a l'anti-cambra ab el marquès Capponi, furiel del Papa, qu'es home molt entès en les antiguitats y honorari extranger de la nostra Academia de Belles Lletres.

Al cap d'una mitja horeta ens varen introduir en la cambra, aont trobarem al Papa ficat al llit. Encara no s'ha ben refet de la grossa malaltia que acaba de passar, y no hi ha pas grans esperances de que mai ne surti del tot, atenent a la molta edat y a la caducitat del malalt. Vol dir que'ns teniu, pel moment y per molt temps segons les apariencies, privats de l'honor de besarli les sandalies.

Ell prou té la ven ferma, y fins fa bastant bona cara; però el mal es que s'ha quedat del tot cec, y que, a més a més, l'afligeix una hernia prodigiosa: la que no serà un dels més petits ornaments en el catalog del senyor Minot. Li fan portar un braguer carregat ab catorze o quinze lliures de plom, y, com que'l pes l'incomoda, vetaquí que s'ha avesat a aixecarse'l quasi sense parar, ab una mà tremolosa: gest molt ridícul per un Sant Pare. Jo'm vaig temer desconcertar la meva gravetat ab una escandalosa rialla, al fixarmi.

(Seguirà.)

Hostes sospitós

DON JOSEP:— Calla!... ¿Serà un congressista eucaristic?... ¿Serà el Cólera que ve disfressat de capellà?...

J. J. ARCO